

VITA / DEBATES

Magyar regionális tudomány: múlt, jelen, jövő

Hungarian regional science: past, present, future

Előszó/Preface

VARGA ATTILA

VARGA Attila: egyetemi tanár, Pécsi Tudományegyetem, Közgazdaságtudományi Kar, Közgazdaságtan és Ökonometria Intézet; 7622 Pécs, Rákóczi út 80.; vargaa@ktk.pte.hu; <https://orcid.org/0000-0001-7252-5648>

Attila VARGA: professor, Faculty of Business and Economics, University of Pécs; Rákóczi út 80., H-7622, Pécs, Hungary; vargaa@ktk.pte.hu; <https://orcid.org/0000-0001-7252-5648>

A Tér és Társadalom idei első lapszámának Vita rovatában szereplő írások hozzászólásokként hangzottak el a Magyar Tudományos Akadémia Regionális Tudományos Bizottsága által szervezett vitaülésen 2019. december 11-én. A Lengyel Imre, Nemes-Nagy József, Rechnitzer János és Varga Attila által jegyzett bevezető tanulmány már 2019 januárjában elkészült. Barta Györgyi, a Tér és Társadalom akkori főszerkesztője kérte fel a szerzőket a vitaanyag megírására, azzal a céllal, hogy a magyar regionális tudomány helyzetéről, kihívásairól és a lehetséges továbblépésről megfogalmazottak közös gondolkodásra serkentsék a hazai regionalisták szélesebb közösségét. A Magyar Tudományos Akadémia kutatóhálózatának helyzetével kapcsolatos bizonytalanságok közepette 2019 elején a szerzők még nem tartották időszerűnek tanulmányuk széles körben való közzétételét, a vitaülés ezért halasztódott 2019 végére.

„A hazai regionális tudományról: eredmények és kihívások” című tanulmány által adott helyzetkép legfontosabb elemei a következők:

- a kutatások széttöredezetek, a műhelyek közötti együttműködés gyenge;
- a regionális tudomány pályázati aktivitása kisebb a kívánatosnál;
- a tudományos utánpótlás komoly gondokkal terhelt;
- a generációváltás kihívásai, különösen az aktív MTA doktora fokozattal rendelkezők számának csökkenése miatt, jelentősek;
- a nemzetközi kutatások élvonalában csak kisszámú hazai műhely aktív;
- a társadalmi szerepvállalás szintje a kívánatosnál alacsonyabb.

A tanulmány végén szereplő javaslatok ezen kihívásokra próbálnak választ adni és feladatokat kijelölni. Ezek között szerepel a szakmai viták gyakoriságának

növelése, a középgenerációs kutatók bemutatkozási lehetőségeinek kiterjesztése, vagy a regionális tudomány eredményeinek megjelentetése népszerű formában.

A vitaülés indításaként a tanulmány szerzői az általuk legfontosabbnak tartott gondolatokat emelték ki, őket követték az előzetesen felkért hozzászólók. A felszólalók kiválasztásának szempontja az volt, hogy a szerzők által képviselt egyetemek mellett a regionális kutatások további fontos kutató- és egyetemi műhelyeinek munkatársai, vezetői is teret kapjanak arra, hogy intézményeik perspektívájából, a maguk közös és egyéni tapasztalatainak megosztásával járuljanak hozzá az együttgondolkodáshoz. A vitaülésen ezután további kollégák emelkedtek szólásra, és a számukra ugyancsak lehetőséget adtunk arra, hogy hozzászólásukat írásban közlétegyék. Így az intézményi reprezentáció mellett lehetőség nyílik arra is, hogy a regionális kutatók középnemzedékének tagjai is megjelenjenek véleményükkel, kritikájukkal, aggodalmaikkal a nyilvánosság előtt.

A hozzászólók köre végül így alakult (betűrendben): Fábíán Attila, Káposzta József, Kocziszky György, Korompai Attila, Lengyel Balázs, Lux Gábor, Pálné Kovács Ilona, Rácz Szilárd.

A Tér és Társadalom e rovata a vitaülést indító tanulmányt és a hozzászólások írásos változatait közli. Bízunk benne, hogy az itt megfogalmazottak a regionális tudomány hazai kutatóit továbbgondolásra és a kihívások megoldásának keresésére ösztönzik!

Szívesen invitáljuk és örömmel látjuk továbbá kollégáinkat, regionalistákat és a társtudományok művelőit egyaránt, hogy kapcsolódjanak a megkezdett eszmecserehez, osszák meg egymással és a TÉT olvasóival gondolataikat!